

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemanje v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Kitajski četniki

V zadnjem času so japonska vojna poročila zelo skopa in molčeča. Borbe za strateško važno mesto Sučov so se zavlekli in trajajo že 19 dni. Desettisoči so padli, izid borbe pa je še vedno negotov. Kitajci so pokazali v teh borbah mnogo vztrajne borbenosti ter odpornosti, kakršne ob nenadnem japonskem navalu ob izbruhu vojne na Daljnem vzhodu ni bilo. Zdi se, da se je kitajska vojska v teku dosedanjih borb zbrala in da nudi Japoncem trd oreh, kakršnega niso pričakovali. V zadnjem času se pojavlja razen tega v japonskem zaledju nova nevarnost, s katero Japonci ob pričetku vojnih sovražnosti gotovo niso računali: Kitajski četniki.

Na vzhodnem bregu Velikega kanala se morajo boriti Japonci z nešteti manjšimi oddelki kitajskih četnikov. Teh četnikov je okoli 250.000, ki preprečujejo vsako koncentracijo japonskih vojnih sil. Tako so ti kitajski četniki navalili na japonsko posadko v pristanišču Čifu, potopili neko japonsko vojno ladjo, razstrelili vsa vojaška skladišča, ter se potem nekaznovani umaknili.

Zastoj japonske ofenzivne moči na kitajski fronti pa je na splošno v zvezi z razpletom strateško taktičnih problemov, ki so se sprožili v teku vojnih operacij. V tem pogledu razbiramo dvoje važnih etap.

Vojne akcije med svetovno vojno so se razvijale pretežno v težko premakljivih rovovskih vojnih črtah. Tista stara vojna taktika, ki je slavila foliko triumfov od Cezarja pa do Napoleona, je doživela v teku svetovne vojne popoln poraz. Vojne operacije med svetovno vojno so bile, kakor bi lahko rekli, dvoimenzijske in so se proti koncu, ko je jelo posegati v tok dogodkov tudi letalstvo, raztegnile v neke vrste trodimenzionalnost. V povojni dobi pa se je bombam in topovom priključil tudi eter, ki brni po njem radijsko eterična vojna, ki smo jo doživeli zlasti v španski drž. vojni, pa tudi na Kitajskem ter nedavno pred pričetkom pogajanj celo med Anglijo in Italijo.

Danes je na kitajskih bojiščih uveljavljeno staro načelo vojaške taktike in strategije. Borbe se vršijo v globino in širino, pojavljajo se stare strateško taktične težnje po obkrožitvi, zaokroženju ter iznenadenju sovražniških kolon. Dočim so v prvi etapi borbe Japonci v naglem ofenzivnem zaletu zasedli Šanghaj in kitajsko prestolnico Nanking, kar se jim je posrečilo predvsem radi iznenadne odločitve za vojno, odločno tehnične premoči v zraku in na morju ter očitne kitajske nepripravljenosti, so se Kitajci v drugi etapi vojskovanja ubrali povsem nov pot ter se vrnili k dobro preizkušeni taktiki generala Kutuzova iz l. 1812. Je to taktika umikanja, utrivanja ter izčrpavanja sovražnika, ki se izvabljen razleze v notranost ogromnih dimenzij, dokler ga iznenada iz zasede ne napadejo četniki kot nosilci gverilske vojne taktike ter zdrobijo posamezne sovražnikove kolone. Tako skušajo Kitajci čim bolj zavleči vojno, dočim je v interesu Japoncev, da jo čim prej končajo, ker se sicer lahko v gmočnem in moralnem oziru onemogočijo in izčrpajo. S to novo taktiko se je Kitajcem posrečilo, da so preprečili japonski ofenzivni naval na Kanton.

Seveda zasledimo v ozadju tega novega razmerja sil na kitajski fronti tudi nove okoliščine. Vse bolj se namreč opaža neka tiha, vztrajna, za širšo javnost nevidna intervencija od strani Rusije v prid Kitajski. Opaža se namreč v tej drugi vojni etapi večja uspešnost kitajskega letalstva, ki ga izdatno zalagajo iz

Nehalo je utripati rodoljubno srce Franje Tavčarjeve

LJUBLJANA, 8. aprila. V noči na petek je preminila v Leonišču v Ljubljani častna dvorna dama gospa Franja Tavčarjeva v starosti 70. let. Podlegla je kratki in težki bolezni. Pokojna Franja Tavčarjeva je bila soproga pokojnega ljubljanskega župana in znamenitega slovenskega pisatelja dr. Ivana Tavčarja. Franja Tavčarjeva si je stekla nevenljive zasluge v organizaciji slovenskega in jugoslovenskega ženskega gibanja, v katerem je zavzemala vidno ter vodilno mesto. Svojo neustrašenost je pokazala zlasti ob priliki gibanja za majsko deklaracijo in pri zbiranju podpisov za to deklaracijo. Ni dolgo tega, ko je Franja Tavčarjeva bila deležna nešteti čestitk ob svoji 70-

letnici, obdana od množice iskrenih sodelavk in čestilk. Za svoje izredne zasluge za narod in jugoslovensko ženstvo je bila imenovana za častno dvorno damo Nj. Vel. kraljice Marije. Njeno zlato srce je utripalo za narod in domovino ter za vse, ki so bili potrebni pomoči in dobre, plemenite besede. S smrtjo dvorne dame in zaslužne narodne boriteljice Franje Tavčarjeve odstopa iz pozorišča našega javnega življenja markantna oobornica pravic našega ženstva, velezaslužna, neustrašena narodna bojovnica ter vzornica jugoslovenske žene in matere. Njeno ime bo z zlatimi pismenkami zapisano v povestnici našega ženskega gibanja ter bojov za osvoboditev in ujedinjenje.

V nedeljo podpis angleško italijanskega gentleman agreementa št. 2

LONDON, 8. aprila. Angleško-italijanski gentleman agreement bosta podpisala v nedeljo, 10. t. m. v Rimu italijanski zunanji minister grof Ciano in angleški poslanik v Rimu lord Perth. Svečan podpis pogodbe bo v Londonu po Hilafoxu in Ciano. Za tem bo britanski ministrski predsednik Chamberlain posetil Rim, Mus-

solini pa bo vrnil obisk v Londonu. Končno bosta tudi italijanska suverena posestila London, angleška suverena pa Rim. Po izmenjavi ratifikacijskih listin bo sledil odpoklic italijanskih prostovoljcev iz Španije. Besedilo nove pogodbe bodo v Londonu in Rimu objavili v obliki »bele knjige«.

Danes popoldne padec Blumove vlade?!

PARIZ, 8. aprila. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da bo danes popoldne padla Blumova vlada. Pravijo, ta bo dobil Blum v senatu za svoja pooblastila komaj 60—80 glasov, dočim je število senatorjev 300. Sinoči je morala policija z vsem naporom razgnati množico okoli

50.000 ljudi, ki so demonstrirali v bližini luksemburške palače, kjer ima senat svoje seje. 5000 mož policije je zasedlo dohode k omenjeni palači in so trajale demonstracije komunistov in socialistov pozno v noč.

Hitlerjeva protiusluga avstrijskim škofom: Schuschnigg bo izpuščen?!

LONDON, 8. aprila. V zvezi z avdienco kardinala Innitzerja pri papežu se doznava iz Rima, da je Hitler obljubil avstrijskim škofom kot protiuslugo za podporo škofov pri plebiscitnem gibanju, da bo izpuštil Schuschnigga ter vse ostale aretirane katoliške politike. Reuterjev dopisnik poroča, da ne odgovarja resnici vest, da pojde papež v Castel Gandolfo, da se izogne srečanju s Hitlerjem ob njegovem prihodu v Rim. Papež ostane v Rimu in so v teku pogajanja, da se doseže pomirjenje med berlinsko vlado in katoliško cerkvijo. Pri tem naj bi posredovala Innitzer in Mussolini.

RIM, 8. aprila. »Osservatore Romano« prinaša sledečo značilno ter zanimivo izjavo kardinala Innitzerja v imenu avstrijskega katoliškega episkopata: 1. Slovesna izjava avstrijskih škofov z dne 18. marca nikakor ne pomeni kakega odobranja vsega tega, kar ni v soglasju z bo-

žjo postavbo ter s svobodo in pravicami katoliške cerkve. Tudi ne sme ne država in stranka naših izjav smatrati, kakor da bi bili verniki po njej vezani v vesti, in je ne sme uporabiti v zadeve propagande. 2. Za bodoče zahtevajo avstrijski škofje, da ne sme biti v vprašanjih, ki se tičejo avstrijskega konkordata, nobene spremembe brez predhodnega sporazuma s sveto stolico. Vse šolstvo in vzgoja kakor tudi vodstvo mladine se mora vršiti tako, da bodo od narave dane pravice staršev in versko mravstvena vzgoja mladi zagotovljene po načelih katoliške vere. Treba je preprečiti vsako cerkvi sovražno propagando. Katoličani morajo imeti pravico, da oznanjajo, branijo in udeležujejo katoliško vero in krščanska načela na vseh področjih človeškega življenja z vsemi sredstvi, ki ustrezajo naši sodobni kulturi.

Vojaška zveza med Vel. Britanijo in Združenimi državami ameriškimi

LONDON, 8. aprila. »Daily Telegraph« poroča o pogajanjih med Londonom in Washingtonom, ki se tičejo obojestranske pomoči v slučaju nevarnosti. Namen po-

gajanj je, da priskočijo USA Veliki Britaniji na pomoč z materialnimi sredstvi, zlasti v dobavi letal, če bi Anglija s svojim oboroževanjem ne bila gotova.

Moskve. Pojavljajo se v zračnih borbah ruski, ameriški in celo avstralski letalci, ki pilotirajo ruska letala pod kitajskimi barvami. To Japonci dobro vedo. Radi tega se možnosti komplikacij na Daljnem vzhodu vsebolj stopnjujejo. Japonska mora itak že sedaj računati z nekakšnim

pasivnim angažmajem sovjetske Rusije, saj je ob Amuru za vsak slučaj pripravljen milijon japonskih vojakov, ki bi jih baš sedaj tako krvavo potrebovala na kitajskih bojiščih. Pa jih ne more, ker ne ve, kako se bodo stvari nadalje razpletale.

Pabecki

Ljubezen do bližnjega

»Kmet, list« št. 14 poroča: V Središču je živela in še živi uboga družina, ki ima edino tole premoženje: borno bajto, mož in žena s kopico otrok in bolno taščo. Kako družina ob takih razmerah živi, si vsak pameten človek lahko misli. Zato je tudi umljivo, če so ji že več let pustili v užitek nekaj kvadratnih metrov zemlje. Vidite, pa se zgodi, da hoče kdaj storiti tak siromak kaj takega, kar je po njegovem srcu, prepričanju in najiskrenejši misli pošteno in prav, a vendar ne ugaja lastniku tistih nekaj metrov zemlje. Tako se je zgodilo tudi pri nas v Središču. Siromak je bil prepričan, da mora poslušati samo svojo vest in se ravnati po njej, gospodar pa je mislil, da je njegova volja najvišja zapoved. In tako je bila zamera tu: borni bajtar ni smel več obdelati tistih nekaj metrov zemlje! Hvala Bogu, je pa pri nas na deželi še nekaj ljudi, ki znajo ceniti poštenost in odkritost. In ti ljudje so poskrbeli, da siromakna bajtarska družina kljub temu ne bo ostala brez zemlje. Poskrbeli so za to, da je siromak dobil nekaj zemlje zastonj v obdelovanje, drugi pa še za to, da je dvakratno dosedanje površino dobil za polovico dosedanje cene.

Ko vam sporočam ta primer, ki je razburil marsikoga v našem kraju, ne morem zamolčati klica, da naj si kmetje v slogi pomagamo sami, naj v stiski priskočimo drug drugemu na pomoč. To je edina in res izdatna ljubezen do bližnjega, ki seje dobra dela brez mapirjenih besedi. Vsi tisti pa, ki gnoje zato, da bodo sejali veter, naj se ne čudijo, če nekoč viharju ne bodo mogli iztrgati niti plev.

„Nekajkrat smo doživeli poraz“

»Domovina« piše v št. 14: »Domoljub« razpravlja v prejšnji številki o zadnjih občinskih volitvah in prihaja do spoznanja: »V Sloveniji so tudi tisoči volitev, ki se ne skladajo s sedanjo vladavino. To za nas ni nikaka sramota. Ni dežele na svetu, kjer bi bili vsi enih misli v političnih in drugih vprašanjih. V tem pogledu tudi Slovenija ni izjema, čeprav bi morda bolj kakor katerakoli druga dežela sveta potrebovala politično enotnost.« »Domoljub« pa pravi tudi: »Sebi v sramoto in pouk moramo priznati, da smo v boju za naše občine nekajkrat doživeli poraze, ki bi jih ne bilo treba. Tudi tu se v splošnem potrjuje pravilo, da tretji dobiček ima, kjer se prepirata dva. Osebnih in krajevnih spori so znak premajhne politične zrelosti in skrajni čas je že, da bi izginili s površja naše politične zgodovine.« Glasilo katoliške akcije za naše podeželsko ljudstvo pa seveda v isti številki tudi spet psuje jugoslovenske nacionaliste. Namestu, da bi objavil, kaj so povedali njegovi lastni ljudje v senatu o najbolj perečih vprašanjih slovenskega naroda, laže in obrekuje, da »Jugoslovenska nacionalna stranka ne zamudi nobene priložnosti, da ne bi pokazala svojega velesrbskega značaja. Svojemu velesrbsstvu se ne odreče niti sedaj, ko tolče grenak kruh opozicije. To se je posebno pokazalo v borbi proti konkordatu, ko je Jugoslovenska nacionalna stranka netila z vsemi silami plemensko mržnjo in hujškala pravoslavni klerikalizem na katoličane. Svoje velesrbsstvo in zagrizeno protislovensko stališče pa kaže tudi z govori v senatu, ko nastopa proti akademiji znanosti v Ljubljani.« Kakor je po dolgem času »Domoljub« spet enkrat odkrito govoril, ko je rekel gornje o občinskih volitvah, takoj je svojo odkritost in poštenost

Socialni obzornik

Pereča vprašanja železničarjev

Kakor je bilo že objavljeno v tuk. dnevnikih, se je vršila dne 31. marca in 1. IV. v Mariboru plenarna seja UJNZB, katere so se udeležili poleg centralnega vodstva iz Beograda tudi delegati oblastnih uprav iz Ljubljane, Zagreba, Splita, Subotice, Sarajeva in Beograda. Ob tej priliki in sicer v četrtek 31. marca zvečer je bil v veliki dvorani Narodnega doma tudi sestanek članov združenja, katerega se je udeležilo do 700 železničarjev, po večini iz mariborskega okoliša.

Na obeh zborih — plenarni seji in članskem sestanku — so se obravnavala za današnje prilike in razmere najpomembnejša pereča vprašanja železničarjev: delavski pravilnik, pravilnik o službeni obleki, novela k zakonu (amandmani), prezadolženost železničarjev, skrajno slabo gnotno stanje železniških delavcev itd.

Delavski pravilnik: Po poročilih bi imel stopiti v veljavo s 1. aprilom t. l. nov delavski pravilnik, ki bi navodno v nekaterih bistvenih točkah sedanje službeno razmerje železniškega delavstva poslabšal (pokojninsko zavarovanje, stalnost, dopusti) v nebitvenih ali manj važnih točkah nekaj izboljšal. Na tozadevno intervencijo organizacije UJNZB pri najmerodajnejših činiteljih železniške uprave se je uveljavljanje pravilnika preprečilo in so dobili zagotovilo, da bodo ponovno pristopili k redakciji pravilnika, s katerim se pa sedanje službeno razmerje v nobeni točki ne bo poslabšalo.

Pravilnik o službeni obleki: Po večletnem prizadevanju za izboljšanje tega pravilnika se je končno le doseglo, da je s 1. aprilom t. l. stopil v veljavo nov pravilnik za službeno obleko, s katerim se odpravijo v izdatni meri dosedanje nerednosti in nepravilnosti. Po starem pravilniku je znašal letni finančni efekt za celo državno območje ca. 13 milijonov din, z novim pravilnikom se zviša na ca. 23 milijonov. Višji finančni efekt v iznosu din 10 milijonov gre deloma na račun zvišanja postavk za posamezne upravičence, deloma pa na račun zvišanja števila upravičencev.

Novela k zakonu: Kakor znano, so bili predlagani razni predlogi za amandmane k finančnemu zakonu 1937/38 in ponovno za 1938/39, potom katerih naj bi se odpravile nekatere najobčutnejše trdote sedanjega zakona o državnem prometnem osebnju (štetje delavskih let za pokojnino; napredovanje žel. oficijalov; izenačenje žel. uradnikov v pogledu napredovanja do najvišje možne grupe z ostalimi državnimi uradniki; priznanje svojstva eksekutivne službe vsem onim granam železniške službe kot jo je priznaval zakon o državnem prometnem osebnju iz leta 1923; ukinitve čakalne dobe 1 leta za doseg prave do prejemanja višjih prejemkov radi napredovanja). Iz poročil se je zaznalo, da nobeden predlog ni bil sprejet in uveljavljen. Da se pa kljub temu popravijo socialne in moralne krivice sedanjih zakonskih določb, je železniška uprava pristopila k izdelavi nove k sedanjemu zakonu. Izgleda, da merodajni činitelji uvidevajo potrebo take spremembe in to v korist uslužbenstva.

Prezadolženost železničarjev: Na obeh zborih se je ugotovilo in večkrat naglasilo skrajno slabo gnotno stanje celokupnega žel. osebnja, kar ima za posledico prezadolženost uslužbencev pri zadržanju, trgovih, obrtnih itd. Topogledno stanje se ni doseglo svoje kulminacije, ker še vedno — in to občutno narašča. Po približnih ugotovitvah je le še ca. 5% (pet) uslužbencev brez dolga. Izmed železničarjev v srednji Evropi so jugoslo-

spet kar v isti številki potlačil v malho, ko je pisal o jugoslovenskih nacionalistih. Prav za prav ni vredno odgovarjati na te »Domoljubove« izlive, ki so samo premišljeno zavijanje resnice. Če stokrat dokazuješ, da so take in podobne »Domoljubove« trditve čista laž, ne prideš »Domoljubu« do živga, ker pač piše po načelu, da namen posvečuje sredstva. Zato je tudi nemogoče stvarno prerekati se z njim. Zanašati se moramo pri takih priložnostih zmerom in zmerom le na to, da »Domoljubovi« bralci niso tako neumni in nevedni, za kakršne jih ima »Domoljub«. Prav radi bi seveda imeli, če bi se mogli in smeli z »Domoljubom« pošteno porazgovoriti.

Gospodarsko življenje

Naše gospodarstvo v boju za obstanek

Ob včerajšnji plenarni seji zbornice TOI dohodek sadjarstva in vinogradništva — zborničnih svetnikov Zdravca in Bureša

Skoro popolnoma izostal 100 milijonski Pri nas 95%, drugod 25% — Priložbe

Ob lepi udeležbi zborničnih svetnikov je bila včeraj plenarna seja zbornice za TOI, ki jo je otvoril in vodil predsednik J. Jelačin. Iz posameznih poročil so bile jasno očitane zahteve in težnje našega slovenskega gospodarstva.

Z naglo priključitvijo Avstrije Nemčiji je nastala za našo gospodarsko politiko cela vrsta važnih vprašanj, ki jih bo treba nujno urediti. Je tukaj vprašanje trgovinske pogodbe in plačilnega sporazuma za bivšo Avstrijo, vprašanje obmejnega prometa, pravne pomoči, in številnih gospodarskih sporazumov, ki jih bo treba z Nemčijo obnoviti saj izkazuje udeležba Nemčije in Avstrije v naši zunanji trgovini skupno preko 40%. Naša zunanja trgovina se je lani znatno dvignila in zazna muje aktivni saldo preko ene milijarde dinarjev.

Domače gospodarstvo je utrpelo mnogo škode. Naše vinogradništvo in sadjarstvo je imelo izredno slabo letino in je tako skoro popolnoma izostal sto milijonski dohodek, ki ga običajno dajeta ti dve panogi kmetovalcem. Preko zime pa se je skrčil obrat v nekaterih industrijskih panogah in je ta udarec tem hujši, če pomislimo, da ni v Sloveniji več ugodnih pogojev za ustanavljanje novih industrijskih obratov, ki se je lani zmanjšalo za 18, dočim je bilo prijavljenih le 13 obratov.

Železniška uprava je morala bistveno omiliti svoje prvotne zahteve glede preureditve železniških tarif in bo prihodnji teden še zaključna razprava v tarifnem odboru. Tudi je zelo pereče vprašanje

venski v pogledu višine plač na zadnjem mestu.

Gnotni položaj železniških delavcev. Izmed vseh panog železniških uslužbencev so delavci, ne izvzemši profesioniste z večletno službeno dobo, najslabše situirani, a izmed teh, progovni delavci še potencirano. Slednji zaslužijo mesečno pri polni (25 dnevni) zaposlitvi brutto 500.— do 700.— din. Na članskem sestanku je bilo s številkami predloženo, kako živi progovni delavec z mnogočlansko družino s takim zaslužkom. Brutto zaslužek rednika 10 članske družine znaša po 30letni službeni dobi mesečno 720.— din, redni odbitki (bolniško in pokojninsko zavarovanje) ca. 100.— din, netto prejemki din 620.— ali 2.— din za osebo in dan za kritje vseh življenjskih potreb.

modernizacije naših cest, ki bo menda kmalu urejeno.

Praksa šestih let je pokazala, da ne ustreza več obrtni zakon, saj je šestletna praksa sprožila celo vrsto novih vprašanj, ki se morajo urediti z novelizacijo obrtnega zakona. Treba bo popraviti nedostatke drugih zakonov, zlasti pa združnega zakona, ki je globoko posegel v sestav, ki je na njem zgrajen obrtni zakon. Žal pa znaten del predlogov k načrtu ni upoštevan in je tudi formulacija mnogokje bistveno drugačna od formulacije v smislu predloga zbornice.

Davčna obremenitev v dravski banovini je dvojna v primerih pretežnim delom ostalih pokrajin. Banovinske doklade izkazujejo pri drugih banovinah povprečno 25% pri nas pa 95%. Prav tako oostojajo v naši banovini tudi razne druge samoupravne davčine, ki jih v drugih banovinah ne poznajo, ali pa vsaj ne v takšni meri. Zgledu banovine so sledile tudi občine in je Ljubljana zvišala svoj proračun za 18 milijonov dinarjev, Maribor pa za 3 milijone d'n.

Znana je borba proti krošnjarstvu. — Zbornica je nešteto krat opozarjala ministrstvo na pritožbe radi krošnjarenja z manufakturnim blagom zahtevajoč, da se ta pojav zatne. Zbornica je intervenirala tudi v številnih zadevah poštnega in telefonskega prometa.

Zbornični svetnik g. Zdravec je v svojem poročilu o računskem zaključku omenjal, da je dosegla zbornica lani pri dohodkih presežek 453.000 dinarjev, ki

Na članskem sestanku se je povdarjalo, da so imeli železničarji v prejšnjih časih boljše službeno razmerje tako v pogledu zaposlitve, kakor tudi plač. Današnje stanje je za 50% slabše. Z ozirom na dolgotrajnost slabih razmer se loteva železniških uslužbencev, posebno pa delavcev obup.

Sklep: Po vseh dosedaj dobljenih informacijah se more zaključiti, da merodajni faktorji centr. železniške in državne uprave v celoti uvidevajo nevzdržno gnotno stanje železničarjev. Želimo in upamo, da bodo tudi kmalu pristopili k prepotrebni odpravi množičnih nedostatkov. — Oblastni odbor združenja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev Ljubljana.

ga je porabila za večje odplačevanje zborničnih dolgov in za okrepitev zborničnega pokojninskega sklada.

Pri samostojnih predlogih se je razvila zlasti živalna debata o imenovanju članov v davčne odbore. Zbornični svetnik g. Zdravec je navajal, da so bile imenovan v davčne odbore druge osebe, kakor so bile predlagane sporazumno z Združenji. Te spremembe je izvršil preds. obrtnega odseka g. Ogrin, ki se je izgovarjal, da je to imenovanje izvršilo predsedstvo, nakar je predsednik ugotovil, da je predsedstvo le potrdilo predloge odsekov. V istem smislu se je pritožil tudi zbornični svetnik g. Bureš iz Maribora, ki je navajal, da so tudi v Mariboru združenja stavila soglasne predloge, pa so bili imenovani drugi ljudje. Zbornični člani so ostro grajali postopanje podpredsednika g. Ogrina, ki se je postavil na stališče, češ da ni mogoče vsem ustreči, dočim je zbornični plenum zavzel stališče, da mora zbornica upoštevati sporazumne kandidature Združenji.

Med samostojnimi predlogi je bil tudi predlog zborničnega svetnika Hrastelja iz Gor. Radgone

o gospodarskem položaju na sev. meji.

Prvotni sporazum iz leta 1932 je dovoljeval prebivalcem v obmejnem pasu 15 km prost prenos po osebi do 5 kg moke ali peciva do 50 komadov jajc in 4 kg mesa, dočim je dovoljen sedaj na dve osebi le po 1 kg moke in pol kg mesa. Tudi glede dvolastništva se položaj ni izboljšal, ker so se avstrijski dvolastniki brigali za nakup slovenske zemlje, dočim so naši dvolastniki svojo zemljo na avstrijski strani radi raznih ovir prodali Avstrijcem. **Nemška posest obsega v katastralni občini Gornja Radgona 48% vseh zemljiškoknjižnih vložkov**, radi česar naj se zbornica zavzame za to, da — čim prej — prične pogajanja z Nemčijo, na podlagi katerih naj se uredijo medsebojni trgovski in gospodarski odnosi.

Zbornični svetnik Joško Berlič iz Ptujja pa se je zavzemal za to, da se gradi cesta zveza **Slovenska Bistrica — Ptuj — madžarska meja**. Ta cesta bi omogočala tranzitni promet med Madžarsko in Italijo, vendar pa bi bilo treba v tej zvezi popraviti most v Ptujju in preko Pesnice.

Darujte za azilni sklad PTL!

Vlad. Travner:

Starokatoliška cerkev

Cerkev je organizirana po državah oziroma narodih in se imenuje zato v raznih



GRGUR NINSKI

krajih različno n. pr. španska, galikanska (francoska), hrvatska itd. kakor so poznali že prvi kristjani jeruzalemsko, antiohijsko ... cerkev. Vsaka narodna cerkev je povsem samostojna z lastnimi predstojniki in lastno upravo, ki se ravna po narodnih in drugih razmerah. K utreški uniji pripadajo le iz lastnega nagiba. Starokatoliška cerkev pa se drži strogo načela, da more v verskih — zlasti dogmatičnih — vprašanjih odločati samo splošni cerkveni zbor. — V cerkvi je med naroden samo nauk, ki ga je dal Krist vsem narodom, časom in krajem. Vsaka poedina cerkev pa je narodna, ker »dihata iz oblike bogoslužja narodni duh in čut, ki sta pri vsakem narodu drugačna« (Reinkens). — Kljub tem razlikam je ustroj starokatoliške cerkve v bistvu povsod enak, ker temelji na načelih demokracije. Zato odločajo povsod o vseh važnih upravnih in gospodarskih vprašanjih verniki in duhovniki skupno. Škof je duhovni poglavar. Vrhovna uprava pa je sinoda, ki obstoji iz duhovnikov (vikarjev, župnikov, konzultorjev) in posvetnih odposlancev posameznih cerkvenih občin. Zboruje vsako leto pod predsedstvom škofa ali njegovega namestnika. Med letom pa posluje v njenem imenu odbor 6 članov (3 duhovniki in 3 lajki). — Duhovni voditelji posameznih občin so župniki oz. vikarji. Tudi občine imajo svoje odbore, ki upravljajo gospodarske zadeve. Vsako leto se vrši (krajevni) občini zbor, ki voli odbornike in odposlance za sinodo. — Občni zbor izvoli v slučaju potrebe tudi župnika, medtem ko izvoli škofa — iz vrst duhovništva — sinoda.

Prvotno je skrbela za znanstveno izobrazbo duhovnikov bogoslovna fakulteta vseučilišča v Bonnu, kjer so prestopili po 1870 skoraj vsi profesorji v starokatoliško cerkev. Danes obstoji v Bonnu posebno starokatoliško semenišče; na vseučilišču pa posebna starokatoliška stolica za modroslovje s seminarji. V Bernu je lastna starokatoliška bogoslovna fakulteta. Ti znanstveni zavodi vzdržujejo — poleg utreške unije — stike s posameznimi narodnimi cerkvami. Poleg tega se vrše redni mednarodni kongresi in škofovske konference. Skupno glasilo je »Internationale kirchliche Leitschrift« (prej »Revue internationale de théologie«) Številni drugi listi v raznih jezikih imajo več ali manj krajeven značaj.

Starokatoliška cerkev v Jugoslaviji.

Do 1923 so spadali redki starokatoliški verniki v bivših avstro-ogrskih deželah, ki so pripadle po svetovni vojni naši državi, pod dunajsko škofijo. Cerkev pa pri nas ni bila organizirana, ker ni bilo niti cerkvenih občin niti duhovnikov.

Pokret za ustanovitev hrvatske narodne cerkve se je začel 1917. Neposredni povod je dal slabši gnotni položaj nižjega rimsko-katoliškega duhovništva v Dalmaciji in Hrvatskem Primorju. Gibanje sta pospeševala močno narodna zavest in staroslovansko bogoslužje, ki se je v teh krajih vsaj deloma ohranilo. S tem vprašanjem se je bavil zlasti tedanji župnik v Solinu in sedanji starokatoliški konzultor (kanonik) v Splitu Niko Petrić, ki je spisal 1917 brošuro »Rane u katoličkoj crkvi«, zakar je bil še istega leta uspen-diran. (Dalje.)

Mariborske in okoliške novice

Poštni minister dr. Čvrkić v Mariboru

Včera popoldan je prispel iz Topolšice v Maribor poštini minister dr. Vekoslav Čvrkić v spremljavi svoje žene, soproge socialnega ministra ge. Cvetkovičeve in svojega osebnega tajnika. Poštini minister dr. Čvrkić si je ogledal poslovanje na tukajšnjih poštah. Zelo se je zanimal za službeno ter socialno stanje mariborskih poštinskih uslužbencev. G. minister dr. Čvrkić je obedoval pri Orlu, popoldne pa si je v spremstvu župana dr. Juvana, sresk. načel. dr. Šiške in nar. poslanca dr. Vebelca ogledal nekatere javne naprave v Mariboru ter ob meji. Sinoči je mestni župan dr. Juvan priredil pri Orlu na čast g. ministru pozdravni večer, ki so se ga udeležili poleg ministrovega spremstva tudi predstavniki mariborskega javnega življenja.

Lepo uspel občni zbor JNS v petem mestnem okraju

Ob lepi udeležbi politično zavednega članstva je bil sinoči občni zbor tukajšnje mestne organizacije Jugoslov. nacionalne stranke za V. okraj. Vznešeni otvoritveni besedi poslevočnega podpredsednika so sledila poročila ostalih društvenih funkcij narjev in sicer tajnika, blagajnika ter nadzornega odbora, ki jih je zbrano članstvo z odobravanjem vzelo na znanje in v celoti tudi odobrilo. Pri volitvah je bila izvoljena nova uprava z neumornim in požrtvovalnim predsednikom K. naftičem na čelu. Zbor je obenem tudi pooblastil društvenega predsednika in tajnika, da zastopata organizacijo na prihodnji sreski skupščini. Iz poročila društvenega tajnika je razvidno, da je bila mestna organizacija JNS v magdalenskem okraju izredno delavna ter da so se člani polnoštevilno udeleževali vseh zborovanj v preteklem poslovnem letu. Pri slučajnostih se je vnela razgibana in živahna debata, v kateri so se obravnavale pereče zadeve in so se oglasili k besedi številni člani. Iz poteka občnega zbora je razvidno, da so vrste političnih somišljenikov v tem mestnem okraju strnjene ter da stopa organizacija v novo dobo živahnega političnega dela.

Tovarišu Janku v slovo!

Odšel si tako nenadoma, da se nam zdi nemogoče, da Te ni več med nami. Zdi se nam, da ni res, da si nas za vedno zapustil, pa ravno sedaj, ko smo vsi upali, da kmalu zopet zagledamo Tvoj veseli nasmehek, ki nas je vse bodril, ko smo se skupno borili za iste vzvišene cilje. Ravno sedaj, ko smo želeli, da nam prineseš zopet nekoliko praškega duha, ki nas je spremljal pri naših neštetihi potih po naših cestah in uličkah. Ne morem se zamisliti v kruto resnico, da Te ni več med nami. Saj je tudi nemogoče, da bi popolnoma odšel, ker preveč smo bili na Tebe navajeni. Upali smo, da bomo kmalu zopet obujali spomine na dneve, ki smo jih skupno preživljali v istem kraju, kjer Te nam je vzela smrt sredi najlepše dobe v zgodnji pomladi, ko je zunaj vse v cvetju in zelenju, vse polno življenja. Dragi Janko, zapuščaj nas v najlepšem času, sredi najlepših spominov, sredi najlepšega življenja, ki nam je, Tvojim najbližjim tovarišem, ostalo in ravno zato nam je vsem neizrečeno težko, da Te ni več med nami, da bi tudi Ti šel z nami naprej v izvrševanju poslanstva, ki smo si ga nadelali, za katerega si bil Ti kakor poklican. Saj si bil dober, blag, mil, požrtvovalen in poln ljubezni do svojega krásnega poklica. — Kruta je usoda, ki Ti je odvzela življenje ravno sedaj, ko si želel lajšati trpljenje vsem tistim, za katerih gorje si žrtvoval nešteto prečutih noči. Ni Ti bilo usojeno, nuditi jim utehe s svojimi izrednimi vrli nammi in sposobnostmi, pred vršitvijo svojega poslanstva si odšel, ko smo najmanj mislili, da nas misliš za vedno zapustiti. — dr. C.

Iz železniške službe. Preme čena sta prometnik Ivan Kokoli iz Prevalj za šefa postaje v Vuzece-Muti ter Rudolf Novak iz Vuzece-Mute na Vrhniko.

Obtožnica proti Bevardiju in Šajteglu danes vložena

Državno tožilstvo v Mariboru je vložilo danes pri senatu treh sodnikov mariborskega okrožnega sodišča obtožnico proti Ivanu Bevardiju in Ivanu Šajteglu, ki jima državni tožilec očita, da sta izvršila dvojni umor pri Sv. Bolfenku nad Mariborom, nadalje da sta zakrivila zločin tatvine ter krivega pričevanja. Oba obtožena pride ta pred mali kazenski senat radi tega, ker sta starejša mladoletnika in še nista dovršila 21. leta. Protij Bevardijevi materi se je postopanje izločilo ter se bo morala zagovarjati posebej. Preiskava proti njej še ni zaključena ter se še vršijo poizvedbe.

Pozor!!! Zrebanie pred durmi!

Prihodni teden (13. t. m.) se prične novo kolo državne razredne loterije. Kdor še nima srečke, se naj obrne nemudoma in zaupljivo do naše hiše sreče in pooblaščenega glavnega kolektura

Beziak - Maribor

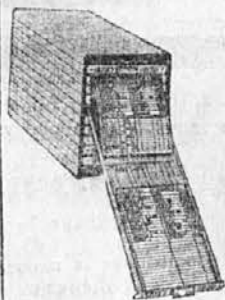
Gospodska ulica 25 telefon 20-97
Cela srečka stane Din 200.—, polovica Din 100.— in četrtinka Din 50.—

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Rakovnik Ivan, tkalec, in Vajngerl Ant., tkalka, oba Studenci; Kronig Franc, tkalec, Stritarjeva 16, in Krajnc Franciška, šivilja, Beogradska 24. — Bilo srečno!

Velikonočne koroške razglednice mariborske podružnice Branibora dobite po dinarju v knjigarnah in trafikah. Kupujte, podpirajte narodnoobrambno delo!

Občni zbor JNS za drugi mestni okraj je bil sinoči v prostorih JNS. Po poročilih dosedanjih odbornikov, ki so bila soglasno vzeta na znanje, je bil izvoljen nov odbor v pretežno dosednji sestavi.

Razstava osnutkov lepakov za VII. Mariborski teden se nahaja v dvoriščni dvorani hotela Zamorc — vhod Volkmerjeva ulica. Odprta je v petek 8. 4., sobota 9. 4. in nedeljo 10. 4. dopoldne. Vstop prost!



SOFRA-kartoteke

predstavljajo višek preglednosti! Prihranile Vam bodo mnogo časa, napora in denarja.

Pišite po prospekte.

Zastopniki se sprejmejo.

„SOFRA“-MARIBOR
Gre. orcičeva 24 Tel. 2510

Vabilo na sestanek plačevalcev občinskih doklad v Studencih, ki bo v soboto dne 9. aprila 1938 ob 19. uri (7. uri zvečer) v dvorani g. Špuraja v Studencih, zaradi pogovora o občinskih dokladah. Vstop je dovoljen samo plačevalcem občinskih dokladov.

Članstvo, ki pojde na zlet v Prago, se lahko nauči najvažnejše iz češkega jezika na tečaju, ki ga priredi društvo Mbr-matica. Tečaj se bo vršil vsako sredo in soboto ob 8. zvečer v Nar. domu, društvena pisarna. Prva ura je v soboto dne 9. 4. ob 8. zvečer. Vabimo vse članstvo, tudi iz drugih društev, k udeležbi.

Sestanek vsega članstva Sok. društva Maribor — matica bo dne 9. 4. 1938 ob 8. zvečer v mali dvorani Narodnega doma II. nadstr. Na sestanku bo kratko predavanje brata F. Mačusa o letošnjem vse sokolskem zletu v Pragi s posebnim ozikom na splošen mednarodni položaj. Po predavanju bo nevezan razgovor v sokolskem krogu, ki naj utrdi medsebojno vezi našega članstva v vseh ozirih. Vstopnine ni! Društvena uprava poziva vse članstvo k udeležbi. Po predavanju in razgovoru, ki bo v soboto zvečer ob 8. uri v Nar. domu, posesti članstvo še nekaj časa pri mizah.

Na Dunaj od 16. do 18. aprila za Din 260.— (vključno vizum); v Graz od 17. do

Sokolske vesti

Zagrebski Sokoli — spominu dr. Ljudevita Pivka, Meddruštveni odbor zagrebskih sokolskih društev je sklenil, da se na posebni spominski seji oddolži spominu našega nepozabnega nacionalnega borce ter sokolskega delavca br. dr. Ljudevita Pivka. Na tej seji, ki jo je zagrebsko sokolstvo sklicalo v svojem Sokolskem domu v Klaičevi ulici za soboto dne 9. t. m., se bodo zagrebski Sokoli združili v spominu na našega carzanskega junaka. Za spominsko sejo je določen sledeči spored: Pozdrav zbranega sokolstva naši državni zastavi, otvoritev seje po preds. M. o. br. J. Rišlaviju, uvodna beseda br. prof. dr. F. I. Zavrnika, predavanje g. Mirko Beloševiča, bivšega sodelavca pok. dr. Pivka, ter zaključna uvertura »Graničarji«, ki jo bo odsviral društveni orkester sok. društva Zagreb 2. Na ta način se hoče sokolski Zagreb čim dostojneje pokloniti spominu blagopojnega Pivka ob prvi obletnici njegove smrti.

18. aprila za Din 110.— (vključno vizum) z luksuznimi avtokarji Putnika, Maribor. Informacije in čimprejše prijave: Putnik, Maribor, Celje, Ptuj.

Odlikovanje. Za zasluge v gasilskem pokretu je bil med drugim odlikovan s srebrnim križcem sanitetni inšpektor dr. Ivan Jurečko. G. sanitetnemu inšpektorju naše prisrčne čestitke!

Občni zbor OJNS v Mariboru bo v nedeljo 10. t. m. ob 10. uri dopoldne pri »Novem svetu«.

Mariborski muzej bo v nedeljo 10. t. m. zadnjič odprt v dosedanjih prostorih. Nato prične selitev v grad, ki bo trajala do jeseni.

Grob pri grobu. Na Betnavski cesti 18 je izdihnila Berta Steimbücherjeva, stara 28 let. Na Tezmem, Levstikova ulica 13, pa je umrl v 29. letu svoje dobe tkalec Meks Medved. Žalujemo preostalim naše toplo sočutje.

Cankarjevo »Lepo Vido« uprizorijo v gledališču v petek 8. aprila dijaki klasične gimnazije pod okriljem PJS v režiji gledališkega režiserja g. Milana Kosiča. S to priveditvijo se hoče spomniti pred dvajsetimi leti umrlega pisatelja Ivana Cankarja. Ne pozabite!

V dvorani Ljudske univerze predava v soboto 9. t. m. ob 20. prof. E. Kocbek iz Ljubljane o problemih malega naroda.

Ljudska univerza. Danes v petek ob 20. uri predava o najnovejšem slovenskem pravopisu g. prof. Bunc iz Maribora. — Vstopnine ni.

Radi prekoračenja dovoljene obrambe se je moral danes dopoldne zagovarjati pred malim kazenskim senatom 23 letni kolarski pomočnik Ivan Štern, ki ga je državni tožilec obtožil, da je dne 2. novembra 1937 v Gradišču v prekoračenju meje potrebne obrambe z nožem sunil Franca Pliberška v desno stran hrbta in je Pliberšek na posledicah zadobljenih poškodb dne 5. novembra umrl v mariborski bolnišnici. Tragični dogodek se je pripetil pred Šternovo domačijo, kjer sta se pok. Pliberšek in obtoženi Štern sporekla. Pliberšek je navalil na Šterna ter mu prizadajal več poškodb po glavi in vsem telesu, nakar je Štern potegnil iz žepa nož ter do smrti zabodel napadalca. Ivan Štern je bil obsojen na 8 mesecev strogega zapora ter je kazen sprejel.

Današnji ribji trg je bil bolj slabo založen ter je bila vsa zaloga rib v trenutku razprodana. Prodajali so ciple po 20, jegulje po 24, sipe po 24, borbone po 26, sardele po 10, škombre po 20. Na trgu je bilo tudi 120 kg belic po 8 din ter 40 kg karpov po 11 din. Razen tega 7 škafov žabjih krakov po din 1.50 do 2 za venec.

Limbuški gozd gori! Včera okrog 12. ure je začelo goriti v limbuškem gozdu v bližini studenske meje. Ogenj se je silno naglo širil. Prišli so gasilci iz Studencev ter ogenj lokalizirali in pogasili. Za 2000 m je uničenega mladega gozda.

Epilog avtomobilske nesreče pred sodniki. Dne 7. januarja t. l. se je pripetila v Počehovji avtomobilska nesreča. Trg. potnik L. Žiger je s svojim avtom zavezil v obcestni jarek. Nesreča, ki se je pripetila okoli 23. ure, k sreči ni zahtevala človeškega življenja in je bil Žiger ves srečen, da je odnesel zdravo kožo. Pustil avto v jarku ter odšel peš proti svojemu domu v Mariboru. Ko pa je šel Žiger naslednjega dne zjutraj pogledal avto, je opazil,

NAŠIM NAROČNIKOM!

Cenjene naročnike »Večernika« najvjudneje prosimo, da poravnajo čim prej zaostalo naročnino, tako da bodo nemo-teno dobivali list naprej. Oni, ki bi do 15. aprila ne poravnali zaostankov, jim bomo žal morali ukiniti nadaljnje pošiljanje. Cenj. naročnike opozarjamo, da se plačuje naročnina pri vseh listih naprej, in smo mnenja, da bi naročnino za naš list z lah-koto vsak mesec sproti poravnali, ker je »Večernik« najcenejši dnevnik v naši dr-žavi. Tudi mi moramo svoje obveznosti poravnati, to pa lahko le tedaj storimo, če naročniki tudi pri nas svoje obveznosti v redu poravnajo.

Uprava »VEČERNIKA«.

Kino

Kino Union. Najboljše filmsko delo »Dobra zemlja« v nemškem jeziku, Luise Reiner in Paul Muni.

Narodna gledališče

Petek, 8. aprila, ob 20. uri: »Lepa Vida«. Vprizoritev drž. klasične gimnazije.

Sobota, 9. aprila, ob 20. uri: »Dva tučata rdečih rož«. Red D.

Nedelja, 10. aprila, ob 15. uri: »Dva tučata rdečih rož«. Ob 20. uri: »Pri treh mladenkah«. Gostovanje Mirka Jelačina. Zadnjič. Znižane cene.

Jelačinov Schubert »Pri treh mladenkah«. Med bogatim in peštrim repertoar-jem oper in operet, kjer je Mirko Jelačin s svojim mehkim in lirskim tenorjem nastopal tudi v Ljubljani, večinoma pa v ino-zemstvu, se mu je kolikor znano, tudi ose-bno najbolj prilagala vloga Schuberta »Pri treh mladenkah«. Zato se je odločil ravno za gostovanje v tej vlogi. — Opozarjamo, da je to nepreklicno zadnja predstava te opere v tej sezoni in da veljajo znižane cene.

da so mu neznanj storilci odnesli dva kov-čega, napolnjena s čokolado v vrednosti okoli 5000 dinarjev. Orožnikom se je kma-lu posrečilo, da so tatove izsledili in so bili danes pred malim senatom obsojeni 21 letni raznašalec kruha Maks Z na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 2 let, 27 letni pekovski pomočnik Jurij Deučman na 2 meseca strogega zapora ter 41 letni viničar Anton Gornik na me-sec dni strogega zapora, pogojno za do-bo 2 let.

Velikonočna številka

nudi vsako leto našim pridobitnim ter poslovnim krogom dragoceno insercijsko konjunkturo,

izkoristite ugodno priliko!

»VEČERNIKOVA«

velikonočna številka v povečanem obsegu in nakladi ostane radi praznikov tri dni aktualna ter bo do slednje podrobnosti zanimala vse kroge naših čitateljev. Oglase za to številko sprejema uprava »Večernika« Grajski trg 7/I do petka 15. aprila do 18. ure. V izjemnih slučajih še v soboto 16. aprila do 9. ure dop.

Lahkovernež. Delavec Ivan Šantl iz Hrastja pri Limbušu je prijavil tukajšnji policiji, da je izročil mlajšemu moškemu svojo delavsko knjižico, ki mu je obljubil, da mu bo preskrbel službo v neki mariborski tekstilni tvornici. Kot »nagrado« je zahteval 100 dinarjev, ki mu jih je Šantl tudi dal. Dogovorila sta se, da se nasled-njega dne zopet sestane na Glavnem tr-gu, toda »posredovalca« ni bilo na spre-gled. Sedaj ga išče policija.

Žeparska sodrga po kavarnah. Uradni-ku Milanu Šaupalu je doslej še neizsledeni žepar v neki tukajšnji kavarni doslej iz-maknil iz žepa listnico z nad 200 dinarji gotovine. Zadevo je Šaupal prijavil poli-ciji, ki vrši poizvedbe.

Razne vesti

Nj. Vel. kraljica Marija je včeraj skupno z Nj. Vis. kneginjo Olgo prisostvovala krstni slavi humanitarnega društva »Srbska majka«.

Najmlajši član kraljevskega doma je princeska Elizabeta, hčerka Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge. Včeraj so v Beogradu praznovali drugi rojstni dan princeske Elizabete.

Kraljevi namestnik dr. Stanković je včeraj obiskal italijansko umetniško razstavo v Beogradu.

Za pomočnika bana donavske banovine je imenovan dosednji banov pomočnik moravske banovine Vladimir Jevtič. Za banovega pomočnika moravske banovine pa bivši banov pomočnik Janičije Krasojevič.

Pretrajljiva tragedija se je pripetila včeraj v pisarni odvetnika Svetislava Mariča v Beogradu. Znan beograjski podjetnik Arandjel Petrovič, oče petih otrok, je s samokresom ustrelil najprej odvetnika Svetislava Mariča, nato svojega sorodnika Jovana Petroviča, nakar je še sebe ustrelil. Po Beogradu govore, da sta Svetislav Marič in Jovan Petrovič spravila Arandjela Petroviča skoraj na beraško palico.

Zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze se je pričelo v Carigradu. Istovremeno so se pričela tudi posvetovanja tiska Balkanske zveze.

Romunija ostane zvesta Franciji, Mali antanti in Balkanski zvezi. Tako je izjavil novi romunski zunanji minister Comnen Petrescu.

Konferenca jugoslovenskih škofov bo dne 3. maja v Zagrebu.

Gospodarske beležke

Povečanje naših kilninskih terjatev. Do konca marca so se povečale naše kilninske terjatve v Italiji od 199 na 200,3 milijona din, po novem kliringu pa so se povečale v zadnjem tednu meseca marca za blizu 11 milijonov din. V Nemčiji so se povečale naše terjatve za nad pol milijona mark in sicer od 189,8 na 197,3 milijona din.

Cene železu gredo kvišku. Radi novega prodajnega kartela železarn so bili pri morani veletrgovci z železom zvišati cene železu za 15 do 20 par pri kg s 1. aprilom 1938. Cene železa so sedaj čvrste. Ni pa izključeno ponovno zvišanje cen, ker bo stopila dne 1. junija v veljavo nova železniška tarifa.

Tečaji tujih valut. Od 3. aprila dalje veljajo na naših železnicah naslednji tečaji: Holandski goldinar 24,25 din, nemška marka 17,60, švicarski frank 10,10, zlati frank 14,50, madžarski pengő 12,85, avstrijski šiling 11,75, poljski zlot 8,30, italijanska lira 2,35, francoski frank 1,40, češka krona 1,54, belgijski frank 1,50, bolgarski lev 0,52, romunski lej 0,34, grška dragma 0,41 din.

Izvoz perutnine. V zadnjem tednu smo izvozili v Nemčijo 29.000 kg zaklane pe-

Kremeljski triumvirat: Stalin-Molotov-Kaganovič

VARŠAVA, 8. aprila. Po vesteh iz Moskve so v Kremlju stalne konference pod Stalinovim predsedstvom. Glavni predmet razprav tvorijo Španija, Daljni vzhod in Francija. Računati je, da bosta v kratkem odpoklicana s svojih mest ruska poslanika v Londonu in Parizu. Po poslednjih spremembah v sovjetski Rusiji vlada danes triumvirat, ki ga tvorijo Stalin, Molotov in Kaganovič. Varšavski »ABC« poroča, da bo v kratkem odstranjen s svo-

rutnine in 17.500 kg žive perutnine. V Italijo smo izvozili 5.500 kg žive perutnine in sicer za ceno 5,50 lir franko Postojna. Jaje smo izvozili v istem času 4 vagoni v London, 2 vagona na Dunaj in 2 vagona v Berlin.

Sportna gibanja

Poverjenišvo sodniškega odbora LNP v Mariboru (službeno). Za 10. t. m. so delegirani ss. gg. Bergant, Bizjak, Jančič, Kaspar, Klausček, Končič. Imenovani naj dvignejo pismena obvestila pri Putniku. — Poverjenik.

Iz obmejnega St. Ilja

Dne 12. junija 1938 proslavi Lj. šola v St. Ilju v Sl. gor. 150 letnico ustanovitve šole, 70 letnico slovenske šole in 20 letnico naše države v zvezi z vsemi krajevnimi društvi. Prosimo, da bi upoštevala društva sosednjih krajev ta dan.

Plujske novice

Fotografski klub je bil pred nedavnim ustanovljen. Šteje 40 članov. Klub bo skušal ob priliki izletov zbrati nove, doslej še neizkoriščene motive za fotografiranje.

Poljčanske novice

Iz Sokola. Na nedavno kupljenem sokolskem zemljišču se je delo že pričelo. Zemljišče, odrejeno za letno telovadišče, se nasipava in planira. Pod vodstvom br. Kneza so naši bratje dosedaj izvozili in nasuli cirka 30 vagonov nasipnega materiala, tako da se je zemljišče zvišalo za okrog 30 cm. Še ostala dela bodo v kratkem končana, tako bo letno telovadišče še letos izročeno svojemu namenu. — Verjetno je, da bomo še letos pričeli tudi z zidanjem sokolskega doma, kar pa je odvisno od izida zaprosene denarne podpore. Bratje v gradbenem odboru so neumorno na delu, ki bo gotovo privedlo do uspeha. V prid gradnje sokolskega doma bo v maju velika sokolska tombola. Zdravo!

Ne pozabi naročnine!

de, s katerimi je prosila nebo, naj sprejme odhajajočo dušo tja, kjer sta mir in pokoj.

Minilo je nekaj časa, preden je zopet spregovoril. Ruby je že upala, da je umirajoči zaspal, ko je odprl oči in dejal obžalujoče: »Kako drugačno bi bilo lahko moje življenje, ako bi preje spoznal vašo dobroto!« Z lahno rdečico, ki je pravkar tako hitro izginila, je vprašal nato: »Ali je vaš mož ugovarjal, da bi šli k meni?«

»Geoffrey? Ne! Celo sam me je spremljal semkaj in me priganjal, naj hitim, da bi ne mislili, da se obotavljam priti In... prosil me je, naj vam rečem, kako zelo obžaluje bridke besede, ki vam jih je rekel. Odpustite mu, prosim vas, in umrite v spravi z njim in vsemi drugimi.«

»Njemu odpustite?« je odvrnil Rodney. Gotovo... čeprav je bil neprijazen z menoj; po tem, kar je sedaj storil zame, pozabljam in mu odpuščam vse. Ali ni olepšal mojih zadnjih ur? Ali vam ni dovolil, da smete biti pri meni? Povejte mu, da ni nikakega sovraštva več v mojem srcu.«

»Povedala mu bom.«

Molčal je minuto, nato je dejal:

jega mesta tudi komisar rdeče vojske maršal Vorošilov, ki mu očitajo, da je v zvezi z desnim krilom trockistov. Omenjena vest ni potrjena. Sovjetski poslanik v Sofiji Rasnikov, ki je bil nedavno pozvan v Moskvo, se je umaknil v Budimpešto. Raskolnikov, je bil poročnik v carski mornarici in se je ob priliki oktobrske revolucije 1918 postavil na čelo boljševiških mornarjev.

Mariborske novice

Gojenci tuk. obrtno nadaljevalne šole so vprizorili 25. in 27. t. m. pri Brudermanu znano veselo igranje »Vdova Rošinka«, ki je privabila nadvse pričakovano število gledalcev. Igra je zrezirala in igrala tudi vloga Balantača učitelj Kolar. Vse ostale vloge pa so igrali vajenci in vajenke, ki so pokazali mnogo odrske rutine. Rošinka (Špilmanova), Manica (Blaznikova) in Janez (Tarkuš) so odlično dominirali in želi z Balantačem vred mnogo aplavza in odobravanja. Tudi Tončka (Pungartnikova), Blažon (Vrenčur), Tomažin (Kralj), Jernejc (Šturm), Gašpar (Osrajnik) in nagajivi Tince (Pogorelnik) so odlično rešili svoje vloge.

Razno

AVTOTAKSI

Leonid Kvitko, Maribor, Magdalenska ul. 34, telefon 28-82 1971

OGLEJTE SI

mojo zalogo Vojašniški trg 2. Mizarstvo Alojzija Verzel. 2034

Prodajam

DOBRO VINO od 5 litrov naprej 8 din, dnevnica 1/3-1/26. Meljski hrib, ob Dravi Puh. Steklenice se lahko oddajo Gregorčičeva ul. 8-I, ali kajigarna, Gospodarska 28. 2033

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam Magdalenska 72-I. 2015

OPREMLJENO SOBO

oddam z izbornim domačo hrano boljši osebni takoi. Koroška c. 43. Mihelak. 2039

Pouk

ITALIJANŠČINO IN SRBOHRVAŠČINO poučujem po najhitrejši metodi. Ponudbe pod »Instruktor« na upravo lista. 2020

Službo dob

KUHARICA perfektna, če mogoče z gospodinjstvom šolo ki opravlja tudi druga hišna dela, se sprejme k mali družini s 15. aprilom. Ponudbe pod »Poštena« na upravo »Večernika«. 2019

POMOŽNO KUCHARICO

sprejme takoj hotel »Novi svet«. 2018

BRIVSKEGA POMOČNIKA mlajšega, sprejemem. Vprašati med 13. in 14. uro Meljska c. 33, Svarc. 2001

Morske ribe

danes in jutri v veliki izbiri pripravljene na razne načine. Cene zelo zmernne. Vino visoko prvovrstno. Gostilna

»Otok Vis«

Sodna ul. 16.

Spomnite se CMDI

Mal' položi dar domu na oltar!

Tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da nas je 6. aprila po kratkem trpljenju za vedno zapustila naša nad vse ljubljena soproga in mati, gospa

Ana Bogovič, roj. Sarnitz

trgovka in gostilničarka.

Pogreb nenadomestljive in nepozabne bo danes v petek 8. aprila ob 16.30 na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Pobrežje, dne 7. aprila 1938.

Zalujoči: Ivan, soprog, Anica, Silva in Ivanček, otroci, Terezija Sarnitz, mati, brat in sestre ter ostalo sorodstvo.

Ruby

»Bodite prepričani, da boste pokopani tam, kjer počivajo vsi drugi baroneti Rodney,« je rekla Ruby s tresočim glasom.

»Hvala vam,« je vesel odgovoril. Ta obljuba mu je bila v veliko tolažbo.

Čez nekaj časa je nadaljeval: »Morda boste počivali nekoč tudi v rodbinski grobnici. Potem se zopet snideva.«

»Oh, ne govorite o pokopu,« je vzdihnila Ruby. »V grobu ne najdemo tolažbe, tam počiva samo naš prah... toda v nebesih se srečata najini duši, to upam in verujem.«

»V nebesih!« je vzdihnil. »Pozabil sem misliti na nebesa.«

»Pa mislite sedaj nanje, Pavel, dokler ni prepozno,« je prosila prisrčno. »Poskušajte moliti, in našli boste usmiljenje.«

»Molite vi zame,« je dejal tiho in stisnil roko.

Ruby je pokleknila in s slovesnim glasom govorila molitve, ki jih je znala, in potem ji je srce samo mrekovalo bese-

še bolj brezbarvne. Dihal je težko in hropeče.

Ko ga je Ruby prestrašena pogledala, se je mahoma dvignil na komolcih ter dejal s krepkejšim glasom kakor preje:

»Kako lepo sveti luna to noč! Glej, kako se gibljejo sence na Rougers-Hillu!«

Ruby se je začudena ozrla. Lunini žarki so res padali na steno, toda bili so blede in slabotni. Razen tega je gledal Rodney na vrata, ki so bila v popolni temi.

»Lezite, drugače se vam vrnejo bolečine,« je rekla mehko ter se zaman trudila spraviti ga v prejšnjo lego.

»Reci Graingerju, naj skrbi tudi za ovce!« je zaklical glasno in ukazovalno.

»Gredo naj na zgornje pašnike, tam je trava bolj sveža in zelena... tja, kjer stoji oče!«

Glas mu je zastal in ječaje se je zgrudil na blazino.

»Ruby, ali ste še tukaj?« je zopet prišel k zavesti. »Kaj sem sanjal, ali sem res videl pravkar svojega očeta? Kako temno postaja!«

(Jutri konec.)